כל הזבחים פרק ראשון זבחים

ט.

דוחין קדשים הנאכלין אצל קדשים הנאכלין ואין דוחין קדשים הנאכלין אצל קדשים שאינן נאכלין אטו חטאת ואשם מי לא מיתאכלי אלא דוחין קדשים הנאכלין לכל אדם אצל קדשים הנאכלין לכל אדם ואין דוחין קדשים הנאכלין לכל אדם אצל קדשים שאין נאכלין לכל אדם רבי יוסי ברבי אבין אמר דוחין קדשים קלים אצל קדשים קלים ואין דוחין קדשים קלים אצל קדשי קדשים מתקיף לה רב יצחק ברבי סבריין [א] אימא שחטיה לשם מעשר ליהוי מעשר [ב] למאי הילכתא דלא ליבעי נסכים ולמלקא [ג] עליה (בלא ימכר) [ד] בלא יגאל אמר קרא [ה] העשירי יהיה קודש זה מעשר ואין אחר מעשר אימא שחטיה לשם בכור ליהוי בבכור למאי הילכתא דלא ליבעי נסכים [ו] אי נמי דליתביה לכהנים בכור נמי [ז] עברה עברה ממעשר גמור ואימא שחטיה לשם תמורה ליהוי תמורה למאי הילכתא למלקא עליה אי [ח] נמי למיקם עליה [ט] בלא ימכר ולא יגאל אמר מר זוטרא בריה דרב נחמן אמר קרא [י] והיה הוא ותמורתו זו תמורה ואין אחר תמורה ואימא שחטיה לשם תודה ליהוי בי תודה למאי הילכתא להטעינו לחם מי איכא מידי דפסח גופיה לא בעי לחם ומותרו בעי לחם אי הכי השתא נמי מי איכא מידי דפסח גופיה לא בעי נסכים ומותרו בעי נסכים אנן הכי קאמרינן מי איכא מידי דמותר תודה עצמה לא בעי לחם ואילו מותר דאתיא להו [יא] מעלמא בעיא לחם מתקיף לה רב [יימר] בריה דרב הילל וממאי דבמותר פסח כתיב דילמא במותר אשם כתיב אמר רבא [יב] אמר קרא [יג] ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים דבר השוה בכל [יד] הצאן מתקיף לה ר' אבין בר חייא ואיתימא ר' אבין בר כהנא בכל אתר את אמרת מן להוציא וכאן מן לרבות אמר ר' מני הכא נמי מן להוציא דלא אתי בן שתי שנים ולא אתי [טו] בנקיבה מתקיף לה רב חנא בגדתאה ומי מצית אמרת דכי כתיב האי במותר פסח כתיב והא מדכתיב [טז] כשב [יז] אם עז מכלל דלאו במותר פסח כתיב ההוא מיבעי ליה [יח] לכדתניא [יט] כבש [כ] לרבות את הפסח לאליה [כא] אם עז פסיעה דמכבשים ומעזים הוא כל דהא בגופיה כתיב מן הכבשים ומן העזים (שמות יב): לכדתניא כו'. [כב] אם עז מכלל דלאו כמותר הפסח הוא דכתיב. אלא בשלמים גרידי הוא דכתיב. אלא בשלמים גרידי הוא דכתיב. [כג] אם עז מכלל דלאו מן הצאן יכול אם אין לו עז אלא בן שתי שנים ולא אתי [כד] בנקיבה מתקיף לה רב חנא בגדתאה ומי מצית אמרת דכי כתיב האי במותר פסח כתיב והא מדכתיב [כה] אם עז מכלל דלאו במותר פסח כתיב ההוא מיבעי ליה [כו] לכדתניא [כז] כבש לרבות את הפסח לאליה. דכל קרבנות כשב אליה כתיבא עם אלמיתרין, בשלמים אלו ירים מתני אם אליה וגו', וחטאת כתיב, אבל פסח אימיתי לא עשיה לא כתיבי אליה לא כתיבי אליה אלא מנענעת לה לעיל מה: מתח דמם תזריק יתר אלנס תקטיר אלכך אליה נריכה לתרוצי בקרבנות (פסחים צו:) לרבות את הפסח לאליה. דמשום דמשמע שיהיה אלם שיהא עתו אליה, אינך דכתיב זה לרבותא, דאלו שאר אימורים שקיר מתך כשר שור לו אימורים שקיר מתך כשר שור לו כשר כשב. אתמרינן (לקמן ט.) דמו לא מתחר אלא נזקן דמם אלנ כשר ומעשר ופסח אם שעשיהם מתן דמים אלמיתרין, אבל אליה אלמיתרין קרא אחרינא כבש לרבותא דמשום דפסח בעינן שיהא שלם ואליו הוה שקיל לאליה לא הוה הפסח אלם ולכמי אימיתרין אלו קרא לרבותא דכל כבש כתיב אליה (תמורות פז:): שהיא אומר אם כבש לרבות, אם יתרות הוא (פסחים צו:): פסח שעיברה שנתה. ויכול אחר דבן שנה כשרון והרי זה הנאמר מותר הפסח (פנחות שם בכתרי) ושלמים הבאים מחמת הפסח. דיינו תנינא ר"ד בגיטן (שלמ) [שלמן] היתה תמורת הפסח מרובה מגיעין עמו שלמים כדי

עין משפט
נר מצוה

סב א מי' פ"ד מהלי' קיס"ש הי':
סג ב מי' פ"ח מהלי' פסה"מ הלכה יח:
ד מי' פ"ה מהלי' פסה"מ הלי"ט ופ"ד מהלי' קרבן פסח הלי יי:

תורה אור השלם

1. לא יבקר בין טוב לרע ולא ישיבנו ואם המר ישיבנו והיה הוא ותמורתו יהיה קדש לא יגאל: ויקרא כז, לג
2. וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה קדש ליהוה: ויקרא כז, לב
3. אך לא תפדו אשר יוקדש איש ליהוה מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה אחוזתו לא יימכר ולא יגאל כל חרם קדש קדשים הוא ליהוה:
ויקרא כז, כח
4. לא תחליפנו ולא יחליף אתו טוב בערב או רע בטוב ואם המר יחליף בהמה בבהמה והיה הוא ותמורתו יהיה קדש:
ויקרא כז, י
5. ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהוה זכר או נקבה תמים יקריבנו: ויקרא ג, ו
6. אם כשב הוא מקריב את קרבנו והקריב אתו לפני יהוה: ויקרא ג, ז
7. ואם עז קרבנו והקריבו לפני יהוה: ויקרא ג, יב
8. וקרבתם פסח ליהוה אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן שמו שם:
דברים טז, ב

מוסף רש"י

והא מדכתיב. בהתוא מעינא אם כשב אם עז, מכלל דאין הכלון דלעיל מיעט לאי נמותר פסח כתיב, אי אמרת בשלמים נמותר אשם כתיב כשב כיון דכתיבא אליה אם עז תיפשוט דלאן דלעיל נמי מיתפני בכשב, אלא יהאי מדאיצטרך קרא לאיתיבר ולאיתבא אם כשב מכלל דעד השתא מיתפני בחל אשם דלמיתבא אם עז אליה אם עז אליה אם כשב מכלל דעד השתא מיתפני בחל אשם דלמיתבא